

Phytophthorabestrijding aardbei

Gezond uitgangsmateriaal en goede doorlatende grond vormen de basis

voorjaar 2007

Wie *Phytophthora* in de hand wil houden, kiest voor gezond plantmateriaal en een goed doorlatende grond. Het is de basis voor een gezonde teelt. Toch vindt nog vaak een bestrijding plaats tegen *Phytophthora cactorum* en *Phytophthora fragariae*; veelal in de vorm van een volveldsbehandeling. Hierbij komt ook veel middel terecht op plekken waar geen planten staan. Met een rijen- of dompelbehandeling komt het middel uitsluitend daar waar het risico van aantasting het grootst is. De besparing op middel kan oplopen tot meer dan 50%.

Besparing weglaten?

Durft u een *Phytophthora*-behandeling weg te laten? De meeste aardbeientelers durven dit niet omdat in de vermeerdering en op het wachtbed of trayveld de kans op een aantasting te groot is. In de productieteelt hangt de noodzaak van bestrijden erg af van de ziektedruk van de grond en de gezondheid van het uitgangsmateriaal. Een aanwijzing of plantmateriaal wel of niet besmet is, krijgt u aan de hand van de uitval op het wachtbed of trayveld. Bij niet besmet uitgangsmateriaal kunt u een preventieve behandeling weglaten als ook de grond niet besmet is. Het probleem is vaak dat u niet meer kunt ingrijpen als toch aantasting optreedt.

Gericht en effectief bestrijden

Voert u een bestrijding uit dan zijn er twee mogelijkheden om te besparen op middel en toch effectief te werken: dopen of slechts alleen de rij behandelen. Een nadeel van dopen is het risico van verspreiding van ziekten. Een rijenbehandeling zorgt ervoor dat het middel zoveel mogelijk bij de plant komt. Zo bespaart u, afhankelijk van de dosering en breedte van de strook, de helft tot twee derde van het middel ten opzichte van een volveldsbehandeling en de effectiviteit is hetzelfde. Het risico op een aantasting van *Phytophthora* in de productieteelt zit vooral in de beginfase als de plant de eerste wortels vormt. Uitvoering van een behandeling is mogelijk tijdens of na het plan-

ten. Bij een rijenbehandeling tijdens het planten brengt u gelijktijdig met het planten het middel precies bij de plant. Bij toepassing met een grote spuitmachine na het planten moet u bij grotere werkbreedtes goed opletten dat het middel ook op de juiste plaats in de rij terecht komt.

Boven: tank voorop

Onder: aardbei *Phytophthora*

Ervaringen uit de praktijk

Mark van Aert, aardbeiteler in Zundert en kernbedrijf bij groep aardbeien Telen met toekomst.

“Ik pas nu 6 jaar rijenbehandeling toe en dit bevat prima. Ik houd een dosering aan van tweederde van de volveldstoepassing. Met een tank voorop de tractor van 600 liter en een pomp op de plantmachine doseer ik per rij met een dopje in de plantsleuf. De wortel wordt bevochtigd net voordat de grond bijgeschoven wordt. Dit is voldoende voor een halve hectare. Het werkt zeer effectief: het middel komt precies op de plaats waar het nodig is. Hierdoor is een forse besparing te halen. Dat is gunstig, want we moeten tegenwoordig extra op de kosten letten. Een ander

voordeel is dat ik direct na het planten kan beregenen en niet op net beregende grond met een zware spuit hoeft te rijden. Dit scheelt een extra handeling. Ook is de wortel meteen vochtig op moment van planten. Verder heb ik de rijenbehandeling ook

gedaan om het risico te beperken van overdracht van schimmels en bacteriën. Daarom zijn we enkele jaren geleden gestopt met de dompelbehandeling. Een nadeel is wel dat er meer vocht op de plantmachine komt en de slijtage iets groter is.”

Tips

Dompelbehandeling

Bij een behandeling tegen *Phytophthora* via een dompelbehandeling vooraf is soms een verversing van de vloeistof noodzakelijk. Rijd de dompelvloeistof met uitgezakt zand dan in een aparte werkgang uit over het nog te planten perceel.

Tijdens het planten

Bij de toepassing tijdens het planten rust u de plantmachine uit met apparatuur voor toepassing op de planrij. Dit scheelt een werkgang. Een groot voordeel is dat het middel, evenals

bij dompelen, precies komt op de plek waar de jonge wortels gevormd worden. Bij toepassing op de plantmachine kunt u eenvoudig kiezen voor een aangepaste dosering middel. De breedte van de behandelde grond is bepalend. Eenderde van de behandelde oppervlakte betekent een besparing van tweederde aan middel.

Emissie

Kies voor een behandeling tegen *Phytophthora* op de plantmachine. Dit geeft minder risico op verspreiding van middel naar de naaste omgeving. U bent niet beperkt door wind en daarmee drift wat wel een risico is bij een volveldsbehandeling.

Besparing

Zet de kosten eens op een rijtje. Een *Phytophthora*-behandeling is een prijzige aangelegenheid. Minder middel gebruiken betekent ook minder geld uitgeven voor deze toepassing. Op het wachtbed is nauwelijks besparing te halen via rijtoepassing omdat de rijen te dicht bij elkaar staan. In de vermeerdering kunt u in het begin van de teelt fors minder middel gebruiken in vergelijking met een volveldstoepassing. Later als de jonge planten gevormd worden, is logischerwijs een volveldsbehandeling noodzakelijk. Op het productieveld is met twee rijen per bed wel een besparing van 50 tot 67% te halen op het gebruik van de *Phytophthora*-middelen.

Meer informatie:

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw adviseur

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Ruim 400 ondernemers testen en beoordelen duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices,' op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met diverse partijen die het boerenerf cq. de tuin betreden. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie: Telen met toekomst
Tekst: Harrie Pijnenburg (DLV Plant)
en Jacques Rovers (PPO)
Eindredactie: Fred Geers (PPO)
Vormgeving en druk: Graphiset Uden

